

سؤالات درس اول علوم و فنون ادبی پایه دوازدهم؛ رشته ادبیات و علوم انسانی

- ۱) سبک بازگشت و بیداری در چه دوره‌های تاریخی واقع‌اند؟
- ۲) در دوره بازگشت و بیداری وضع تاریخ ادبیات چگونه بود؟
- ۳) انجمن ادبی اصفهان را چه کسی، در چه زمانی و با همیاری چه کسانی اداره می‌کرد؟
- ۴) با روی کار آمدن حکومت قاجاریه چه تغییری در ادبیات ایجاد شد؟
- ۵) در دوره قاجار چه انجمن‌هایی و به ریاست چه کسانی تأسیس شد؟
- ۶) هدف انجمن ادبی خاقان چه بود؟ برای رسیدن به هدف خود چه کردند و سرانجام چه نتایجی به دست آمد؟
- ۷) سبک‌های دوره صفوی، افشاریه، زندیه و قاجاریه را به ترتیب زمانی نام ببرید. هندی، دوره بازگشت ادبی، دوره بیداری
- ۸) عوامل مؤثر در ایجاد نهضت بازگشت ادبی را بنویسید.
- ۹) دلایل پرداختن شاعران دوره بازگشت ادبی، به اسلوب‌های کهن چه بود؟
- ۱۰) شاعران دوره بازگشت ادبی، به کدام سبک‌های گذشته روی آوردند؟
- ۱۱) مشهورترین شاعر سبک دوره بازگشت ادبی چه کسی بود؟
- ۱۲) شاعران دوره بازگشت ادبی به کدام قالب‌های شعری و به تبعیت از کدام سبک‌های گذشته پرداختند؟ به قصیده به سبک خراسانی و غزل به سبک عراقی
- ۱۳) کدام شاعران سبک دوره بازگشت ادبی به قصیده‌سرایی به شیوه سبک خراسانی و عهد سلجوقی روی آوردند؟
- ۱۴) کدام شاعران سبک دوره بازگشت ادبی به غزل‌سرایی به شیوه سبک عراقی روی آوردند؟
- ۱۵) آیا شاعران سبک بازگشت ادبی موجب تغییر عمده‌ای در نوآوری و تکامل شعر فارسی شدند؟ اهمیت آنان از چه نظر است؟
- ۱۶) دو تن از شاعران دوره بازگشت ادبی را نام ببرید. صبای کاشانی و نشاط اصفهانی
- ۱۷) پرچم‌دار و شاخص‌ترین شاعر دوره بازگشت ادبی کیست؟ صبای کاشانی
- ۱۸) صبای کاشانی در کدام یک از قالب‌های شعری طبع آزمایی کرده‌است؟
- ۱۹) آثار صبای کاشانی را نام ببرید. گلشن صبا، خداوند نامه
- ۲۰) صبای کاشانی منظومه «گلشن صبا» خود را به تبعیت از چه کسی سروده‌است؟ بوستان سعدی
- ۲۱) موضوع خداوندنامه صبای کاشانی چیست؟
- ۲۲) بیت زیر از کیست؟ صبای کاشانی
به نام خداوند بینش نگار خرد آفرین، آفرینش نگار
- ۲۳) مجموعه آثار منظوم و منثور نشاط اصفهانی چه نام دارد؟ گنجینه نشاط
- ۲۴) نشاط اصفهانی در کدام یک از قالب‌های شعری طبع آزمایی کرده‌است؟ در کدام قالب شعری در بین هم‌روزگاران خود کم‌نظیر است؟
- ۲۵) بیت زیر از کیست؟ نشاط اصفهانی
هوای خود چو نهادم، رضای او چو گزیدم جهان و هر چه در او، به کام خویش ندیدم
- ۲۶) از اواسط دوره قاجار چه تغییراتی در زبان، ادبیات و جامعه حادث شد؟ نتایج آن چه بود؟
- ۲۷) عوامل مؤثر در بیداری جامعه را در دوره قاجار بنویسید.
- ۲۸) شاعران و نویسندگانی را که در دوره بیداری به نقد شرایط موجود پرداختند، نام ببرید.
- ۲۹) ادبیات بیداری یا ادبیات مشروطه چیست؟
- ۳۰) مفاهیم مورد توجه در ادبیات بیداری چیست؟
- ۳۱) در دوره بیداری، ادبیات برای ارتباط با مردم از چه زبانی بهره برد، چرا از این زبان بهره برد و در نتیجه آن چه نهضتی حاصل شد؟
- ۳۲) شاعران و نویسندگان دوره بیداری چه چیزی را نقد می‌کردند و از چه زبانی بهره می‌گرفتند؟
- ۳۳) شعر از نظر شاعران و نویسندگان دوره بیداری چه بود و اشعار شاعران از چه طریقی در اختیار مردم قرار می‌گرفت؟
- ۳۴) شعر و ادب در دوره بیداری در کجا جلوه بیشتری داشت، چرا؟

۳۵) روزنامه نسیم شمال را چه کسی و در کجا منتشر می‌کرد؟

۳۶) بعد از تهران کدام شهر از نظر سیاسی و مطبوعاتی در درجه دوم اهمیت بود؟ تبریز

۳۷) محمدتقی بهار با چه حوزه‌هایی آشنایی داشت؟

۳۸) محمدتقی بهار شناخت و توانمندی خود را در خدمت چه چیزی قرار داد؟

۳۹) محمدتقی بهار با چه لحن و سبکی شعر می‌سرود؟

۴۰) حوزه فعالیت محمدتقی بهار چه بود؟

۴۱) آثار محمدتقی بهار را نام ببرید.

۴۲) شعر زیر از کیست؟ محمدتقی بهار

«من نگویم که مرا از قفس آزاد کنید / قسم برده به باغی و دلم شاد کنید»

۴۳) لقب محمدتقی بهار چه بود؟ ملک‌الشعرا

متن زیر درباره کیست؟ محمدتقی بهار

او علاوه بر آشنایی عمیق با زبان فارسی و ادبیات کهن، از مسائل روز جامعه نیز آگاهی داشت و این شناخت و توانمندی را در خدمت آزادی و وطن‌خواهی درآورد. او در سبک خراسانی با زبانی حماسی شعر می‌سرود. وی علاوه بر تحقیق و تدریس در دانشگاه، در حوزه سیاست و روزنامه‌نویسی نیز فعالیت داشت. از او در جایگاه شاعر و پژوهشگر آثاری مانند تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران، سبک‌شناسی، تاریخ تطور نظم فارسی، دیوان اشعار و تصحیح‌های ارزشمند و مقالات علمی بسیاری به جای مانده است.

۴۴) میرزا محمدصادق امیری فراهانی به چه عنوانی ملقب شد؟ چه کسی او را به این عنوان ملقب کرد؟

۴۵) فعالیت اصلی ادیب‌الممالک فراهانی چه بود و سردبیر کدام روزنامه بود؟

۴۶) ادیب‌الممالک در کدام قالب‌های شعری طبع آزمایی کرده است، به کدام قالب شعری رغبت بیشتری داشت و موضوع اشعار او چیست؟

۴۷) شعر زیر از کیست؟ ادیب‌الممالک فراهانی

جنگ ننگ است در شریعت من / جز پی حفظ دین و پاس وطن

متن زیر درباره چه کسی است؟ ادیب‌الممالک فراهانی

از جانب مظفرالدین شاه به ادیب‌الممالک ملقب شد، فعالیت اصلی‌اش روزنامه‌نگاری بود. وی سردبیری روزنامه مجلس را برعهده داشت. شعر او از زندگی سیاسی او جدا نبود و دیوان او شامل قصاید، ترجیع‌بندها و مسمط‌هایی است که بسیاری از حوادث و اوضاع آن روزگار را بیان می‌کنند. وی در قصیده بیشتر از قالب‌های دیگر طبع آزمایی کرده و مضامین وطنی، سیاسی و اجتماعی در شعرش آشکارتر است.

۴۸) سید اشرف‌الدین گیلانی به چه عنوانی شهرت داشت؟ نسیم شمال

۴۹) زبان و محتوای اشعار سید اشرف‌الدین گیلانی چگونه است؟

۵۰) سید اشرف‌الدین گیلانی اشعار خود را در کدام روزنامه منتشر می‌کرد؟ نسیم شمال

۵۱) چه کسی روزنامه نسیم شمال را منتشر می‌کرد؟ سید اشرف‌الدین گیلانی

۵۲) شعر «ای قلم» از کیست؟ سید اشرف‌الدین گیلانی

۵۳) شعر زیر از کیست؟ سید اشرف‌الدین گیلانی

غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم / خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم

متن زیر درباره کیست؟ سید اشرف‌الدین گیلانی

به نسیم شمال مشهور بود. او توانست با شعرهای ساده و عامیانه‌اش در میان مردم جایگاه مناسبی پیدا کند. شعرهای او که به زبان ساده و طنزآمیز در راه مبارزه با استبداد و عشق به وطن در روزنامه «نسیم شمال» به چاپ می‌رسید، در بیداری مردم بسیار مؤثر بود.

۵۴) ایرج میرزا در چه زمینه‌ای مهارت داشت و چه اندیشه‌هایی در شعرش وجود دارد؟

۵۵) چه عواملی مانع می‌شود که ایرج میرزا را شاعری آزادی‌خواه در مشروطه بدانیم؟

۵۶) ابتکار ایرج میرزا در زمینه ادبیات چه بود؟

۵۷) ایرج میرزا کدام قطعه آلمانی را به فارسی ترجمه کرده است؟ قلب مادر

۵۸) شعر زیر از کیست؟ ایرج میرزا

داد معشوقه به عاشق پیغام که کند مادر تو با من جنگ

متن زیر درباره کیست؟ ایرج میرزا

در به‌کارگیری تعبیرات عامیانه و آفریدن اشعاری ساده و روان مهارت بسیار داشت. در طنز، هجو و هزل چیره‌دست بود. در شعر وی اگرچه اندیشه‌های نوگرایانه وجود دارد، ولی جایگاه خانوادگی (از نوادگان فتحعلی شاه قاجار) و تفکرات شخصی او، مانع از آن می‌شود که در ردیف شاعران آزادیخواه مشروطه قرار گیرد. او از شعرهای غربی نیز ترجمه‌هایی منظوم پدید آورده است که در نوع خود ابتکاری محسوب می‌شود.

۵۹) شاعر وطنی و موسیقیدان بزرگ عهد مشروطیت چه کسی بود؟ عارف قزوینی

۶۰) کدام شاعر با عنوان شاعر وطنی شناخته می‌شود؟ عارف قزوینی

۶۱) عرصه هنر عارف قزوینی چیست؟ تصنیف و ترانه‌های میهنی

۶۲) تصنیف‌ها و ترانه‌های میهنی عارف قزوینی چه تأثیری بر جای گذاشت؟

۶۳) ویژگی‌های شعر عارف قزوینی چیست؟

۶۴) سوز و شوری که در شعر عارف نمایان است، نشان دهنده چیست؟

۶۵) شعر زیر از کیست؟ عارف قزوینی

«از خون جوانان وطن لاله دمیده از ماتم سرو قدشان سرو خمیده»

متن زیر درباره چه کسی است؟ عارف قزوینی

شاعر وطنی و از موسیقیدانان بزرگ عهد مشروطیت بود. عرصه هنر وی تصنیف‌ها و ترانه‌های میهنی‌ای بود که در برانگیختن مردم و آزادی‌خواهی نقش بسیار مؤثری داشت. شعر عارف ساده و دور از پیچیدگی بود. وی مضامین وطن‌دوستی و ستیز با نادانی را با آوازی زیبا و پرشور می‌خواند. سوز و شوری که در شعر عارف نمایان است، نشان از دردمندی و عشق او به میهن است.

۶۶) کدام شاعر آزادی‌خواه دوره بیداری به سبب آزادی‌خواهی به زندان افتاد؟ فرخی یزدی

۶۷) فرخی یزدی تحت تأثیر کدام یک از شاعران گذشته بود؟ مسعود سعد و سعدی

۶۸) آشنایی با شعر کدام شاعر طبع فرخی یزدی را شکوفا ساخت؟ سعدی

۶۹) متن زیر شرح حال چه کسی است؟ فرخی یزدی

در دوره هفتم مجلس نماینده مردم یزد شد؛ ولی دست از اندیشه‌های پرشور آزادی‌خواهانه و وطن‌دوستانه برنداشت و در نهایت جانفش را در راه آزادی فدا کرد.

۷۰) شعر زیر از کیست؟ فرخی یزدی

«آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی دست خود ز جان شستم از برای آزادی»

۷۱) میرزاده عشقی در چه زمینه‌هایی مهارت داشت؟

۷۲) میرزاده عشقی کدام روزنامه را منتشر می‌کرد؟ قرن بیستم

۷۳) میرزاده عشقی در روزنامه‌اش «قرن بیستم» چه مطالبی را افشا می‌کرد؟

۷۴) «...»

- ۷۵) میرزاده عشقی به دست چه کسی ترور شد؟ رضاخان
- ۷۶) مهم‌ترین اثر میرزاده عشقی چیست؟ ایده‌آل یا سه تابلوی مریم
- ۷۷) شعر زیر از کیست؟ میرزاده عشقی
- گراین چنین به خاک وطن، شب سحر کنم خاک وطن چو رفت، چه خاکی به سر کنم؟
- ۷۸) چه عواملی موجب سادگی نثر در دوره بیداری شد؟
- ۷۹) پیشگامان نثر ساده دوره بیداری را نام ببرید.
- ۸۰) موضوعات و حوزه‌های ادبی نثر دوره مشروطه را نام ببرید.
- ۸۱) در سال‌های اول مشروطه، نویسندگان آثار خود را چگونه منتشر می‌کردند؟ این آثار شامل چه موضوعاتی بود؟
- ۸۲) روزنامه‌هایی را که در دوره بیداری منتشر می‌شد، نام ببرید. این روزنامه‌ها با مدیریت چه کسانی منتشر می‌شد و چه موضوعاتی در آن‌ها منعکس می‌گشت؟
- ۸۳) مجلاتی را که در دوره بیداری منتشر می‌شد، نام ببرید و بنویسید که مدیریت این مجلات با چه کسانی بود؟
- ۸۴) داستان‌نویسی به شیوه جدید (رمان‌نویسی) از چه زمانی آغاز شد؟
- ۸۵) نویسندگان ایرانی نوشتن رمان (داستان بلند) به مفهوم امروزی را از چه طریقی آموختند؟
- ۸۶) در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به چه نوع رمان‌هایی بود و دلیل آن چه بود؟
- ۸۷) رمان‌نویسان عصر مشروطه را نام ببرید.
- ۸۸) نمایشنامه‌نویسی در ایران از چه زمانی و چگونه آغاز شد؟
- ۸۹) اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت، که بود؟ او در این زمینه چه اقداماتی کرد و نمایش‌نامه‌های او چه ویژگی‌هایی داشت؟
- ۹۰) زبان نمایشنامه‌های دوره مشروطه چگونه است؟
- ۹۱) فن ترجمه در سال‌های قبل از انقلاب مشروطه چه تأثیری بر جای گذاشت؟
- ۹۲) ترجمه آثار اروپایی از چه زمانی آغاز شد؟
- ۹۳) مهم‌ترین آثار ترجمه‌شده در دوره مشروطه چیست، اثر کیست و به وسیله چه کسی ترجمه شد؟
- ۹۴) چرا تحقیقات ادبی و تاریخی در محدوده تاریخی مشروطه جاذبه‌ای نداشت؟
- ۹۵) تنها اثر قابل توجه در زمینه تحقیقات ادبی و تاریخی چیست و به وسیله چه کسی به نگارش درآمد و موضوع آن چیست؟
- ۹۶) معروف‌ترین نویسنده و سیاستمدار دوره مشروطه چه کسی بود؟ قائم مقام فراهانی
- ۹۷) چه کسی تکلف در نثر فارسی را در دوره مشروطه از بین برد؟ قائم مقام فراهانی
- ۹۸) نثر قائم‌مقام فراهانی چه ویژگی‌هایی داشت؟
- ۹۹) احیاکننده نثر فارسی کیست و مهم‌ترین اثر او در این زمینه چیست؟ قائم مقام فراهانی، منشآت
- ۱۰۰) متن زیر شرح حال چه کسی است؟ قائم مقام فراهانی
- از معروف‌ترین نویسندگان و سیاستمداران بزرگ این دوره است که علاوه بر خدمات و اقدامات بزرگ سیاسی، در ادبیات نیز بسیار مؤثر بود. قبل از وی سبک نویسندگان فارسی با تکلف و تصنع همراه بود. او با تغییر سبک نگارش، تکلف را در نثر از بین برد و مسائل عصر را با کاربرد زبان و اصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و ضرب‌المثل‌های لطیف، به سبک گلستان سعدی نوشت و موجب اقبال عامه به نثر گردید. عبارات کوتاه او نیز گاه موزون و مسجع‌اند.
- ۱۰۱) علی‌اکبر دهخدا با کدام روزنامه همکاری داشت؟ صور اسرافیل
- ۱۰۲) مجموعه نوشته‌های طنزآمیز سیاسی - اجتماعی دهخدا چه نام دارد؟ چرند و پرند
- ۱۰۳) دهخدا چه روزنامه‌ای را و در کجا منتشر می‌کرد؟ سروش، استانبول
- ۱۰۴) دهخدا کدام نثر را در زبان فارسی رواج داد و بعدها چه کسانی این نثر را به کار بردند؟
- ۱۰۵) «لغت‌نامه» اثر چه کسی است؟ علی‌اکبر دهخدا
- ۱۰۶) مفصل‌ترین کتاب لغت زبان فارسی کدام است؟ لغت‌نامه

۱۰۷) آثار علی‌اکبر دهخدا را نام ببرید؟ چرند و پرند، لغت‌نامه، امثال و حکم

۱۰۸) متن زیر شرح حال چه کسی است؟ علی‌اکبر دهخدا

از پیشگامان نثر جدید فارسی است، شعر هم می‌سرود. وی با روزنامه‌ی صور اسرافیل همکاری داشت و مجموعه‌ی نوشته‌های طنزآمیز سیاسی - اجتماعی او با عنوان «چرند و پرند» در آن روزنامه منتشر می‌شد. او بعدها در استانبول روزنامه‌ی «سروش» را منتشر کرد. او در رواج نثر ساده و عامیانه که بعدها در داستان‌های محمدعلی جمال‌زاده و صادق هدایت به کار رفت، نقش مؤثری داشت.

کانال ادبیات فارسی متوسطه دوم:

AdabiyatFarsi_2